

PONAVLJANJE ZA 1.KONTROLNO NALOGO!

1. S pomočjo grafa opiši presežno povpraševanje!

Država spremeni ceno ($\downarrow p$) zato se $S \downarrow$ $D \uparrow$ (S je manjša, ker odpadejo proizvajalci z visokimi stroški ($\downarrow p \Rightarrow \downarrow S(\downarrow db)$)); D se poveča stari in novi kupci \Rightarrow presežno $D = Q_d - Q_s \Rightarrow$ konkurenca med kupci, zato se $\uparrow p = \uparrow S \downarrow D \Rightarrow$ to se dogaja toliko časa, da se vzpostavi novo ravnotežno stanje ($R: S = D$) dobimo novo Q_R in Q_p

2. Naštej vire črne borze!

Viri so:

- prodajalci oz. proizvajalci prikrijejo del zaloge
- nezakonit uvoz \Rightarrow prodaja na črnem trgu
- nekateri kupci (premožnejši) kupijo večje količine in jih kasneje prodajo na črnem trgu

3. Naštej ukrepe države s katerimi vpliva na ponudbo!

Država poskuša povečati ponudbo:

- državne subvencije
- državne olajšave pri davkih, \downarrow davki
- znižanje obrestnih mer za najem posojil
- znižanje carin za uvoz surovin
- \downarrow plač \rightarrow zamrznitev rasti plač
- država sama zagotovi manjkajočo količino blaga

4. Naštej ukrepe države s katerimi vpliva na povpraševanje!

Država poskuša zmanjšati povpraševanje:

- \downarrow plač \rightarrow zamrznitev rasti plač
- dodatna podražitev
- dodatne omejitve uporabe / nakupa blaga
- znižanje socialnih pomoči
- zvišanje obrestne mere za najem posojil

5. Zapiši produkcijsko funkcijo!

$Q = f(\text{delo, zemlja, kapital})$ /ob določenih produkcijskih metodah

6. Definiraj produkcijsko funkcijo!

Produkcijska funkcija je tehnično razmerje, ki nam pove največjo količino produktov, ki jo je mogoče proizvesti s posamezno sestavo proizvodnih dejavnikov ob danih produkcijskih metodah.

7. Nariši izokvanto!

8. Definiraj izokvanto!

Ekonomsko bistvo izokvante je v tem, da za proizvodnjo določene količine dobrin, ne obstaja le ena, edina možnost, ampak so mogoče različne kombinacije proizvodnih dejavnikov med katerimi izberemo tisto, ki nam prinese največji dobiček.

9. **Naštej značilnosti izokvante!**

- je padajoča : enak produkt lahko proizvedemo samo takrat, ko povečamo uporabo drugega
- višje ležeča krivulja predstavlja večji produkt
- izokvante se nikoli ne sekajo
- izokvanta je krivulja: krivulja je zato, ker so p. d. različno nadomestljivi
- ob uvajanju tehnološkega napredka se izokvanta vzporedno premakne navzdol (zato, ker se poraba p.d. zmanjšuje)

10. Opiši:

a.) **STALNI ali KONSTANTNI DONOSI**

sprememba naložbe p. d. = spremembi Q

povprečni stroški se ne spremenijo

b.) **PADAJOČI ali UPADAJOČI DONOSI**

sprememba naložbe p. d. > spremembi Q

povprečni stroški se povečajo

c.) **NARAŠČAJOČI ali RASTAJOČI DONOSI**

sprememba naložbe p. d. < spremembi Q

povprečni stroški se zmanjšajo

10. **Posamezne vrste donosov prikaži s primerom!**

a.) Če naložbo p.d.↑ za 3x se Q↑ za 3x.

b.) Če naložbo p.d.↑ za 4x se Q↑ samo za 2x.

c.) Če naložbo p.d.↑ za 2x se Q↑ za 4x.

12. **Deiniraj:**

a.) **EKONOMIJA OBSEGA**

Če se ob povečevanju produkcije stroški na enoto zmanjšujejo govorimo o EKONOMIJI OBSEGA.

b.) **DISEKONOMIJA OBSEGA**

Če se ob povečevanju produkcije stroški na enoto povečujejo govorimo o DISEKONOMIJI OBSEGA.

c.) **OPTIMALNI OBSEG PROIZVODNJE**

To je tista količina proizvodnje, pri kateri ima podjetje najnižje stroške in max. dobiček.

13. **Nariši graf za ekonomijo in disekonomijo obsega!**